

Den Haag, 28 mei 2009

Aan:
de minister-president

de ministers van/voor:

- Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Buitenlandse Zaken
- Defensie
- Economische Zaken
- Financiën
- Jeugd en Gezin
- Justitie
- Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Ontwikkelingssamenwerking
- Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Verkeer en Waterstaat
- Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
- Wonen, Wijken en Integratie

de staatssecretarissen van/voor:

- Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Buitenlandse Zaken
- Defensie
- Economische Zaken
- Financiën
- Justitie
- Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Sociale Zaken
- Verkeer en Waterstaat
- Volksgezondheid, Welzijn en Sport

i.a.a.:

- de voorzitters van de vaste commissies van de Tweede Kamer
- de leden van de vaste commissie voor Europese Zaken
- de Griffier en de plaatsvervangend griffiers
- de Nederlandse Europarlementariërs

Kenmerk: 09-EU-B-013

Betreft: **schema 'Europa-overleg'** Tweede Kamer, tweede semester 2009

Hierbij ontvangt u het schema voor het 'Europa-overleg' voor het tweede semester van 2009. Ik verzoek u met dit schema in uw agenda rekening te houden. Het schema is, in de vorm van een 'EU-agenda', tevens te vinden op de [webstek](#) van de Tweede Kamer. De activiteiten in de eerste vier weken van deze EU-agenda zijn voorzien van een korte toelichting.

De data en tijdstippen van de Europa-overleggen zijn in overleg met de betrokken bewindslieden vastgesteld. Het Europa-overleg vindt (in beginsel) plaats op de dinsdag, woensdag of donderdag voorafgaand aan de zitting van de betreffende Raad van Ministers van de Europese Unie met dien verstande dat er ruimte dient te zijn voor eventuele VAO's en aansluitende stemmingen¹. Uiterlijk in de week voorafgaande aan het overleg wordt een convocatie met agenda aan de uit te nodigen bewindspersonen gestuurd. Deze convocatie is ook te raadplegen op www.tweedekamer.nl/vergaderingen.

¹ Dit betekent dat indien er tussen het algemeen overleg en betreffende Raad geen vergaderdagen zijn het Algemeen Overleg in beginsel 's ochtends voor 12.00 wordt gehouden.

Refererend aan de briefwisseling tussen de regering en de Tweede Kamer over tijdige informatievoorziening aan de Kamer, wijs ik u op de toezegging, gedaan in de brief van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken d.d. 25 mei 1999 (Kamerstuk 26 054, nr. 3), dat **geannoteerde agenda's** uiterlijk 16.00 uur op de maandagmiddag vóór het overleg per e-mail dan wel fax aan de Kamer worden gestuurd.

Daarnaast heeft de regering de Kamer toegezegd om, vóór het toezenden van de geannoteerde agenda, zo spoedig mogelijk een **voorlopige agenda** te sturen, zodat de betreffende vaste commissie alvast is geïnformeerd over de onderwerpen die aan de orde zijn (brief van staatssecretaris Nicolai d.d. 13 mei 2005, buza050185).

Voor wat betreft de **inhoud** van de geannoteerde agenda wordt u verzocht per onderwerp een vast aantal elementen te vermelden, zoals ook toegezegd in hoger genoemde brief van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken d.d. 25 mei 1999. Het betreft met name:

- de aard van de bespreking in de Raad;
- de modaliteit van de besluitvorming en de rol van het Europees Parlement hierin;
- een korte beschrijving van het voorstel van de Europese Commissie (of lidstaat);
- de stand van de besprekingen in de Raad en het Europees Parlement;
- de inzet van Nederland.

Teneinde de praktische voorbereiding van Europa-overleggen verder te vergemakkelijken, wil ik u verzoeken, waar van toepassing, in de geannoteerde agenda's het **nummer** van het document van de Europese Commissie dat ten grondslag ligt aan de beraadslagingen te vermelden.

Indien de agenda van betreffende Raad na verzending van de geannoteerde agenda wordt **gewijzigd**, wil ik u verzoeken dit te melden bij aanvang van het overleg. Waar de tijd dit toelaat, wil ik u verzoeken deze wijzigingen ook schriftelijk te melden.

Voor wat betreft de **spreektijd** tijdens de Europa-overleggen geldt de algemene regel voor Algemeen Overleggen dat de spreektijd van bewindslieden minimaal de helft en maximaal gelijk is aan de netto-spreektijd (d.w.z. minus interrupties) van de Kamer. Bewindslieden worden geacht binnen de hen toegewezen spreektijd de vragen van de Kamer te beantwoorden. Gebeurt dit niet, dan kan de Kamer bewindspersonen verzoeken de resterende vragen nog voor de betreffende Raad schriftelijk te beantwoorden.

Verslagen dienen tijdig en uiterlijk 10 werkdagen na afloop van de betreffende Raad aan de Kamer te worden gestuurd.

Voor de goede orde zij benadrukt dat toezending van geannoteerde agenda en verslag ook wordt verwacht in geval van **informele Raden** en **informele ministeriële bijeenkomsten**.

Ten slotte verzoek ik u, conform de bestaande afspraken met de Kamer, de agenda's en verslagen van de Raden te richten aan de Voorzitter van de Tweede Kamer.

Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken,

H.E. Waalkens

Bijlage: schema Europa-overleg Tweede Kamer, tweede semester 2009 (jul t/m dec 2009).

SCHEMA EUROPA-OVERLEG
Tweede semester 2009 (juli t/m december)

Datum AO	Tijd AO	Raadsformatie en datum Raad	Voortouw
Donderdag 2 juli 2009	10.00 - 11.30	Raad Economische en Financiële Zaken/ Begrotingsraad d.d. 10 juli 2009	FIN
Donderdag 2 juli 2009	10.00 - 12.00	Informeel Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Gezondheid en Consumentenbescherming (SZW-deel) d.d. 6 t/m 9 juli 2009	SZW
Donderdag 2 juli 2009	14.00 - 16.00	Raad Economische en Financiële Zaken d.d. 7 juli 2009	FIN
Zomerreces 2009 vanaf vrijdag 3 juli 2009 tot en met maandag 31 augustus 2009			
Datum AO	Tijd AO	Raadsformatie en datum Raad	Voortouw
Donderdag 3 september 2009	10.00 - 12.00	Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen (Gymnich) d.d. 4 en 5 september 2009	EU
Woensdag 9 september 2009	10.00 - 12.30	Informeel Raad Landbouw en Visserij d.d. 13 t/m 15 september 2009	LNV
Donderdag 10 september 2009	10.00 - 13.00	Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen d.d. 14 en 15 september 2009	EU
Donderdag 10 september 2009	13.00 - 15.00	Raad Justitie en Binnenlandse Zaken d.d. 21 en 22 september 2009	JUST
Dinsdag 22 september 2009	16.00 - 18.00	Raad Transport d.d. 8 en 9 oktober 2009	VW
Woensdag 23 september 2009	10.00 - 11.00	Raad Concurrentievermogen d.d. 24 en 25 september 2009	EZ
Woensdag 23 september 2009	10.00 - 12.00	Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Gezondheid en Consumentenbescherming (SZW-deel) d.d. 1 oktober 2009	SZW
Woensdag 23 september 2009	10.00 - 12.30	Raad Landbouw en Visserij d.d. 28 en 29 september 2009	LNV
Donderdag 24 september 2009	14.00 - 16.00	Informeel bijeenkomst ministers van Defensie d.d. 28 en 29 september 2009	DEF
Woensdag 30 september 2009	14.00 - 16.00	Informeel Raad Onderwijs, Jeugd en Cultuur d.d. 1 en 2 oktober 2009	OCW
Donderdag 1 oktober 2009	16.00 - 17.00	Informeel Raad Concurrentievermogen d.d. 14 t/m 16 oktober 2009	EZ
Woensdag 14 oktober 2009	10.00 - 12.30	Raad Landbouw en Visserij d.d. 19 en 20 oktober 2009	LNV
Woensdag 14 oktober 2009	15.00 - 17.00	Raad Milieu d.d. 23 oktober 2009	VROM
Donderdag 15 oktober 2009	13.00 - 15.00	Raad Justitie en Binnenlandse Zaken d.d. 23 oktober 2009	JUST
Donderdag 15 oktober 2009	14.00 - 16.00	Raad Economische en Financiële Zaken d.d. 20 oktober 2009	FIN
Herfstreces 2009 vanaf vrijdag 16 oktober 2009 tot en met maandag 26 oktober 2009			

Datum AO	Tijd AO	Raadsformatie en datum Raad	Voortouw
Woensdag 28 oktober 2009	10.00 - 12.00	Europese Raad d.d. 29 en 30 oktober 2009	EU
Donderdag 5 november 2009	14.00 - 16.00	Raad Economische en Financiële Zaken d.d. 10 november 2009	FIN
Donderdag 12 november 2009	10.00 - 11.30	Raad Economische en Financiële Zaken/ Begrotingsraad d.d. 19 november 2009	FIN
Donderdag 12 november 2009	10.00 - 12.30	Raad Landbouw en Visserij d.d. 19 en 20 november 2009	LNV
Donderdag 12 november 2009	14.00 - 17.00	Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen (inc. Defensie en OS) d.d. 16 en 17 november 2009	EU
Woensdag 18 november 2009	14.00 - 16.00	Raad Onderwijs, Jeugd en Cultuur d.d. 26 en 27 november 2009	OCW
Woensdag 25 november 2009	10.00 - 12.00	Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Gezondheid en Consumentenbescherming (SZW-deel) d.d. 30 november en 1 december 2009	SZW
Woensdag 25 november 2009	16.00 - 18.00	Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Gezondheid en Consumentenbescherming (VWS-deel) d.d. 30 november en 1 december 2009	VWS
Donderdag 26 november 2009	13.00 - 15.00	Raad Justitie en Binnenlandse Zaken d.d. 30 november en 1 december 2009	JUST
Dinsdag 1 december 2009	16.00 - 17.00	Raad Concurrentievermogen d.d. 3 en 4 december 2009	EZ
Dinsdag 1 december 2009	17.00 - 18.00	Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie (Energie-deel) d.d. 7 december 2009	EZ
Woensdag 2 december 2009	14.00 - 17.00	Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen d.d. 7 en 8 december 2009	EU
Donderdag 3 december 2009	14.00 - 16.00	Raad Economische en Financiële Zaken d.d. 8 december 2009	FIN
Woensdag 9 december 2009	10.00 - 12.00	Europese Raad d.d. 10 en 11 december 2009	EU
Woensdag 9 december 2009	10.00 - 12.30	Raad Landbouw en Visserij d.d. 14 en 15 december 2009	LNV
Woensdag 9 december 2009	13.00 - 15.00	Raad Transport d.d. 17 en 18 december 2009	VW
Woensdag 9 december 2009	15.00 - 17.00	Raad Milieu d.d. 22 december 2009	VROM
Woensdag 16 december 2009	10.00 - 11.00	Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie (Telecom-deel) d.d. 17 en 18 december 2009	EZ
Kerstreces 2009 vanaf vrijdag 18 december 2009 tot en met maandag 11 januari 2010			

Raden waarvoor (nog) geen Europa-overleg gepland is

NB. Ten aanzien van Raden die binnen of aansluitend op het reces vallen, wordt commissies in overweging gegeven hierover schriftelijk overleg te voeren met betreffende bewindspersonen. Indien een commissie een Raad van bijzonder belang acht, kan zij het Algemeen Overleg ook voor het reces houden.

Raadsformatie en datum Raad	Reden voor niet inplannen AO
Raad Landbouw en Visserij d.d. 13 en 14 juli 2009	Zomerreces
Informele Raad Justitie en Binnenlandse Zaken d.d. 15 t/m 17 juli 2009	Zomerreces
Informele bijeenkomst ministers van Energie d.d. 23 en 24 juli 2009	Zomerreces
Informele Raad Milieu d.d. 24 juli 2009	Zomerreces
Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen d.d. 27 en 28 juli 2009	Zomerreces
Informele Raad Economische en Financiële Zaken d.d. 25 en 26 september 2009	Buitenlandse verplichtingen bewindslieden Financiën
Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen d.d. 26 en 27 oktober 2009	Herfstreces
Informele bijeenkomst ministers van Binnenlandse Zaken d.d. 19 november 2009	Invulling bijeenkomst nog onbekend